

Metsäkeskus

9.3.2022

Metsäkeskus

Kuinka metsiä käsitellään kokonaiskestävästi?

Metsänomistajan viestintä –webinaari

Ilmastotekoja ruohonjuuritasolla -hanke

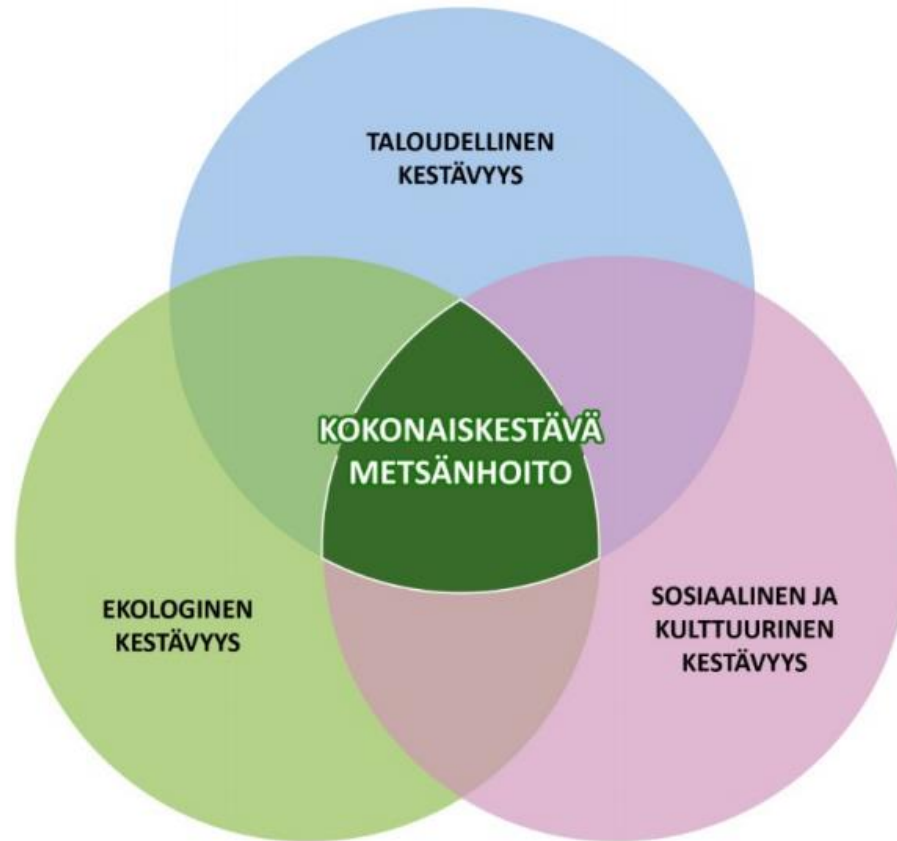
Markku Remes

Suomen metsäkeskus

8.3.2022

Kokonaiskestävä metsienkäsittely ottaa huomioon ilmastollisesti kestävänsä käsittelyn

Aloitteellisuus ja selkeys on valttia metsäviestinnässä

Anniina Kostilainen

Metsäsektori unohti ulkomaailman

Kolumni 01.02.2022

On aivan perusteltua pelätä, että alan ulkopuolelta heiteltävät aloitteet romuttavat pitkään ja huolella rakennetun metsätaloutemme perustan.

Metsäsektorin toimijoita harmittaa. EU tuottaa tasaiseen tahtiin esityksiä, joilla pyritään ohjailemaan metsien käyttöä. Kotimaassa on käynnissä useita lakihankkeita, joilla metsätalouden toimintaa halutaan rajoittaa. Luontopaneeli, ympäristöjärjestöt ja ympäristöministeri ovat yhteistyössä linnoittautuneet prosenttisuojelelun taakse.

Jopa rahoituslaitoksilla tuntuu olevan mielipide siitä, miten metsäluonnon monimuotoisuus parhaiten turvataan. Yhtäkkiä tuntuu siltä, että kaikilla on selkeä näkemys siitä, mitä Suomen metsille tulisi tehdä. Kaikilla muilla, paitsi metsäsektorilla itsellään.

Miten näin on päässyt käymään? Metsäalalla tuskaillaan toisten tietämättömyyttä ja hämmästellään sitä, miten kevyin perustein alan ulkopuolelta tullaan kertomaan, kuinka pitäisi toimia.

On aivan perusteltua pelätä, että alan ulkopuolelta heiteltävät aloitteet romuttavat pitkään ja huolella rakennetun metsätaloutemme perustan. Syytä sektorin ulkopuoliseen aloitteellisuuteen on kuitenkin syytä hakea sektorista itsestään.

Metsäsektori on luonut alalle aloitetyhjiön. Viimeisimmät metsätalouden kestävyiden kehittämiseen tähtäävät isot aloitteet on luotu 30 vuotta sitten, kun metsäsertifiointia kehitettiin. Sen jälkeen metsäsektori on unohtanut ulkomaailman ja keskittynyt hiomaan yksityiskohtia.

Kansallisen metsästrategian hankesalkut, yritysten omat luonnonhoito-ohjelmat, metsänomistajien neuvontapalvelut ja metsätiedon kehittäminen ovat kaikki erinomaisia ja oikeasuuntaisia kehittämishankkeita. Niiden ongelmana vain on, että ne eivät nouse lentoon laaja-alaisina, suomalaisen metsätalouden kestävyttä kehittävinä ja todentavina, maailmanluokan huomion ansaitsevina ratkaisuin.

Jos metsäsektori ei kykene itse asettamaan toiminnalleen kunnianhimoisia tavoitteita ja kirkastamaan omaa tekemistään, on päivän selvää, että vastuu aloitteellisuudesta siirtyy toisaalle.

Suomalaisen metsäalan olisi korkea aika kirkastaa visionsa ja tavoitella globaalia kestävyysjohtajuutta ottamalla alan kehitystavoitteiden asettaminen omiin käsiinsä. Ajatusjohtajuutta ei saavuteta puolustamalla vanhoja rakenteita ja takertumalla menneisyyteen.

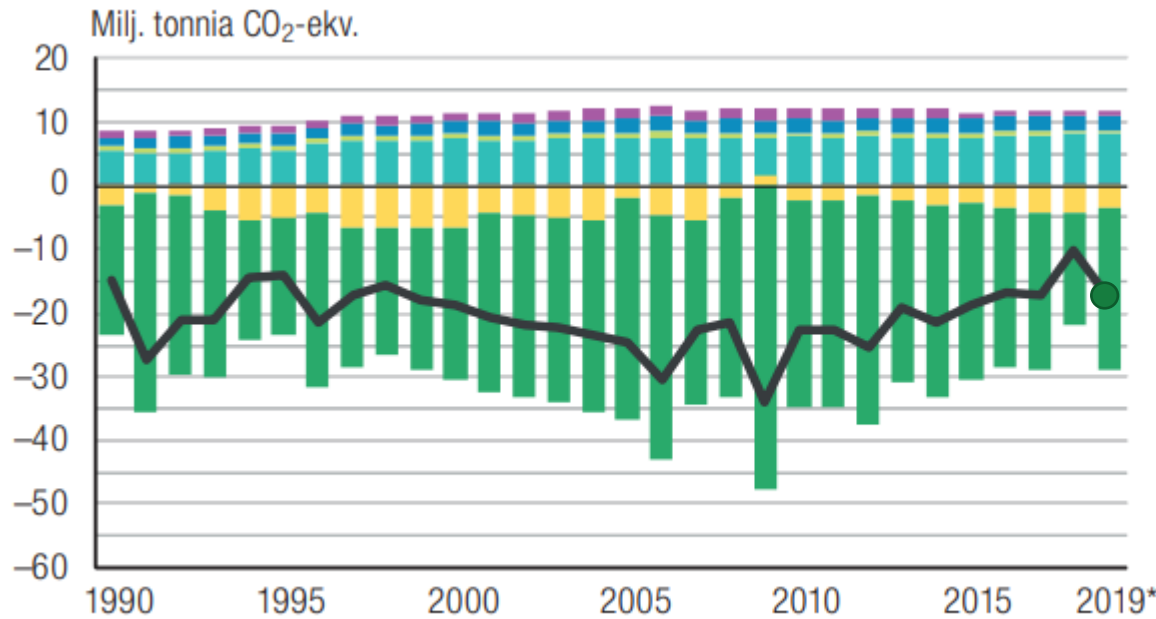
On konkreettisten ja rohkeiden ratkaisujen aika. On oma valintamme, haluammeko rakentaa ratkaisut itse, vai otammeko ne muualta annettuna.

Kirjoittaja on yhteiskuntasuhdepäällikkö Sahateollisuus ry:ssä ja vihreä kuntapoliitikko Vantaalla.

Metsät ovat suuri hiilinielu

- Metsiin on sitoutunut viime vuosina reilut kolmannes Suomen kasvihuonekaasupäästöistä

Maankäyttösektorin päästöt ja hiilinielu

- Rakennettu alue
- Kosteikot
- Ruohikkoalueet
- Viljelysmaa
- Metsämaa
- Puutuotteet (HWP)
- Epäsuorat päästöt
- Yhteensä

Lähde: Tilastokeskus

- Positiiviset luvut ovat kasvihuonekaasupäästöjä
- Negatiiviset luvut ovat sitoutunutta hiiltä
- Musta yhtenäinen viiva kuvaa hiilinielua

Sekametsiä on kasvatettavia tietoisesti

- Sekametsien kasvattaminen on tehtävä hallitusti jo taimikkovaiheesta lähtien
- Yhden puulajin viljelyä laaja-alaisesti vältettävä
- Eteläisessä Suomessa kuusi valtaa alaa
 - Viljelyssä suosittu korkean tuotto-odotuksen vuoksi
 - Luontaisesti uudistettavat alat kuusettuvat helposti

Taimikonhoito on satsaus tulevaisuuteen

- Taimikonhoito on kokonaiskestäväää
 - nopeutetaan puuston järeytymistä
 - lisätään järeän runkopuun osuutta
 - parannetaan puuston laatua
 - vaikutetaan puulajisuhteisiin
 - voidaan ottaa huomioon myös monimuotoisuuden tarpeet
- Taimikonhoidon ilmastohyödyt tulevat vasta pitkän ajan kuluessa
- Taimikonhoidolla ei voida lisätä puuston biomassaa kiertoajan kuluessa
 - Ilmastohyödyt tulevat pitkäkestoisten tuotteiden raaka-aineiden lisääntymisestä

Metsätuhojen ehkäiseminen on myös ilmastoteko

- Tee juurikääväntorjunta
- Uudista kuusikot ajoissa
- Estä seurannaistuhot
- Vähennä paloriskiä

Heikki Oksman

Markku Remes

Kuva Timo Silver

Kuva: Benjamin Pöntinen

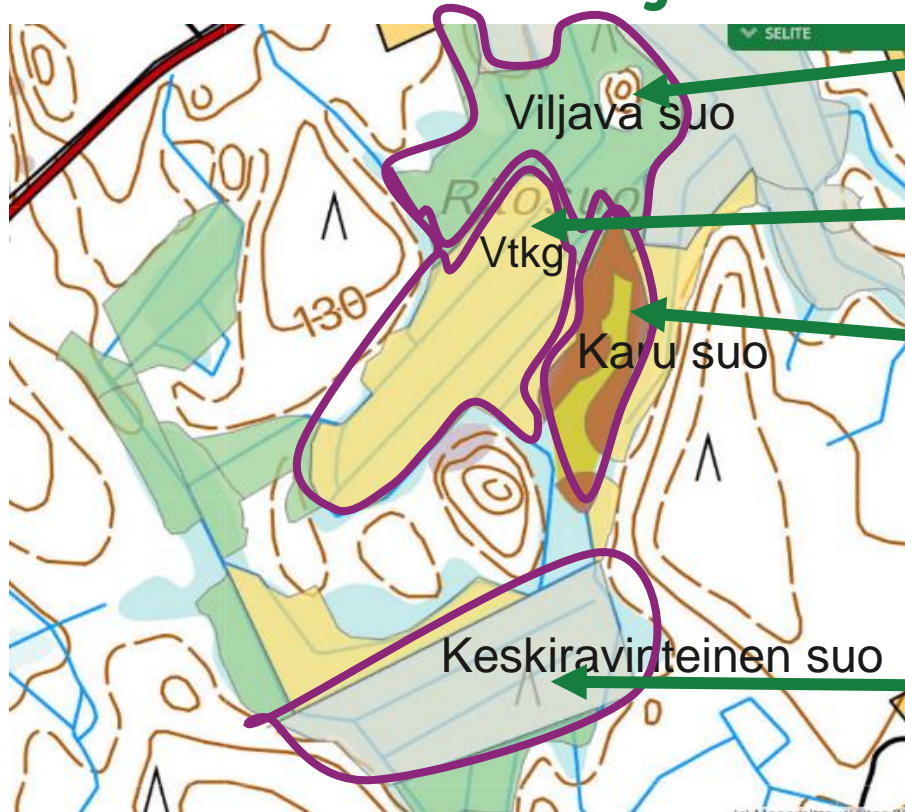

Metsien lannoituksilla nopeimmat ilmastohyödyt

- Lisätään puuston kasvua lisäämällä ravinteita, joista niukkuutta
 - Ilmastohyödyt
 - Puulla voidaan korvata fossiilisia raaka-aineita
 - Hiilensidonnan lisääminen
 - Metsien tiettyjen seurannaistuhojen vähentäminen
- Estetään ravinne-epätasapainosta johtuvat kasvu- ja laatutappiot
- Lannoituksella on myös kielteisiä ympäristövaikutuksia

Turvemaiden metsien monipuolinen käsittely lisää hiilinieluja

Luontainen uudistaminen tai jatkuvapeitteinen kasvatus: ei maanpinnan käsittelyä

Luontainen uudistaminen: maanmuokkaus

Ei toimenpiteitä

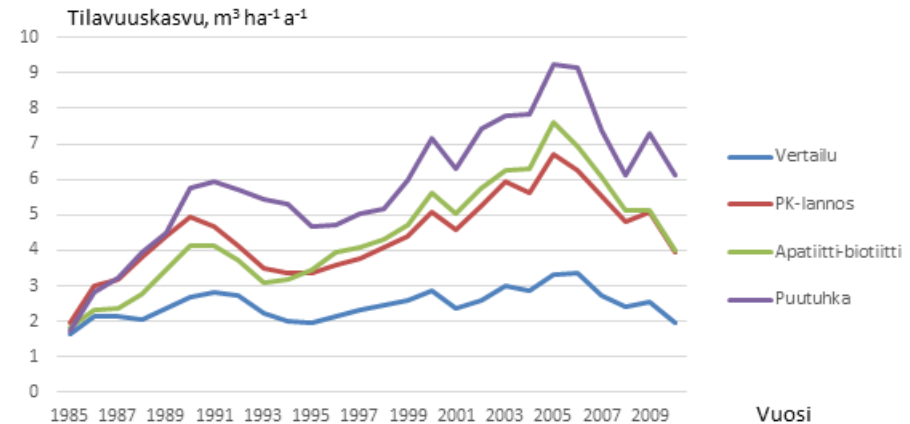
Viljely männylle

Tuhkalannoitus lisää puuston hiilensidontaa

- Hyvälaatuinen tuhka lisää suometsien kasvua ja hiilinieluja (jopa yli 30 vuotta)
 - Kivennäismailla hyöty on vähäinen (ei typpeä)
- Korjaa ravinne-epätasapainosta aiheutuvan puuston rappeutumisen
- Tuhkalannoituksessa puusta syntyvä jäte kierrätetään uudelleen
- Vähentää maanpinnan käsittelytarvetta
 - Vesitalous
 - Uudistuminen
- Monimuotoisuushyödyt
 - Lehtipuuston lisääntyminen

Rämemännikössä lannoituksella saatu kasvunlisäys

Joutoalueiden metsitys lisää hiilinieluja

- Vanhat turvetuotantoalueet säilyvät kasvipeitteettömänä usein vuosikymmeniä ilman metsitystä
- Pelkkä tuhkalannoitus riittää monesti metsittämiseen
- Ilmastohyödyt tulevat pitkän ajan kuluessa

Ari Sirviö

Markku Remes

Lannoittamatta jäänyt ala viiden vuoden kuluttua

Ari Komulainen

Lannoitettu ala viisi vuotta tuhkanlevityksen jälkeen

Lopuksi

- Suomen metsät ovat suuri hiilinielu
- Metsienhoidolla voidaan edistää puuston sopeutumista muuttuviin olosuhteisiin
- Osa metsienhoidon hyödyistä tulee vasta seuraaville sukupolville
- Yhtä kaikkialle soveltuvaa metsienkäsittelymenetelmää ei ole

Metsäkeskus

Kiitos!

Markku Remes

markku.remes@metsakeskus.fi